

OBSERWACJE PEDAGOGICZNE: ARKUSZ 1

KLASA:	WIEK:	LICZBA UCZNIÓW:	NAUCZYCIEL:	DATA:
<ul style="list-style-type: none"> • PODRĘCZNIK: • POZIOM: 			TEMAT LEKCJI:	

organizacja pracy w klasie szkolnej – WYCHOWANIE

CELE HOSPITACJI:

- szkoła jako instytucja wychowawcza
- tworzenie klimatu wychowawczego w szkole
- procesy kształcenia a procesy wychowania
- konflikty i sposoby ich rozwiązywania w grupie rówieśniczej
- konflikty i sposoby ich rozwiązywania w relacjach nauczyciel – uczeń
- specyficzne problemy uczniów na danym poziomie nauczania (SP, LO)

PRZED LEKCJĄ:

- przypomnij sobie typową lekcję danego nauczyciela
- zastanów się jak rozumiesz powinność wychowania w kontekście nauczania języka; czy są to zagadnienia nieprzystające do siebie, czy też wzajemnie się przenikające?
- dowiedz się, czy może uczestniczyć w tzw. godzinie wychowawczej w danej klasie? Jeśli tak, to postaraj się o taką możliwość?

W TRAKCIE LEKCJI:

- Jakie elementy dzisiejszej lekcji nosiły cechy procesów wychowawczych?
- Czy "wychowywanie" przebiega tylko w czasie "godziny wychowawczej", czy jest obecne także na "języku angielskim"?
- Czy w trakcie dzisiejszych zajęć miały miejsce jakieś konflikty na linii uczeń – uczeń, lub uczeń – nauczyciel? Jeśli nie, to jak myślisz, dlaczego tak się stało?
- Jeśli tak, to jak była ich przyczyna? Jak zostały one rozwiązane? Opisz poniżej:

	opis konfliktu	opis rozładowania konfliktu
uczeń – uczeń	<ul style="list-style-type: none"> • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • •
uczeń – nauczyciel	<ul style="list-style-type: none"> • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • •

- Czy konflikt jest zawsze rzeczą naganną, której trzeba za wszelką cenę unikać?

PO ZAKOŃCZENIU LEKCJI:

- pokaż nauczycielowi dzisiejszą ankietę
- poproś, aby powiedział tobie jak on rozumie powinność wychowania w kontekście nauczania języka; czy są to zagadnienia nieprzystające do siebie, czy też wzajemnie się przenikające?
- ZASTANÓW SIĘ: czy postrzegasz nauczyciela języka angielskiego jako osobę odpowiedzialną także za edukację i za wychowanie młodego pokolenia?

OBSERWACJE PEDAGOGICZNE: ARKUSZ 2

KLASA:	WIEK:	LICZBA UCZNIÓW:	NAUCZYCIEL:	DATA:
<ul style="list-style-type: none"> • PODRĘCZNIK: • POZIOM: 			TEMAT LEKCJI:	

organizacja pracy w klasie szkolnej – OCENIANIE

CELE HOSPITACJI:

- ocenianie a kształtowanie umiejętności uczenia się
- ocena opisowa w procesie nauczania języka
- ocena wspierająca a ocena kształtująca
- rozwijanie umiejętności samooceny u uczniów
- ocenienie i ewaluacja uczniów (różnorodne formy opisu)
- nauczycielskie samospełniające się przepowiednie
- specyficzne problemy uczniów na danym poziomie nauczania (SP, LO)

PRZED LEKCJĄ:

- przeczytaj z: Komorowska (2004) *Metodyka nauczania języków obcych* → ocenianie uczniów
- przypomnij sobie typową lekcję danego nauczyciela
- przypomnij sobie typową lekcję w twojej własnej szkole: jak ty byłeś oceniany? jak to odbierałeś?

W TRAKCIE LEKCJI:

- Postaraj się zwrócić uwagę na większość celów hospitacyjnych w czasie dzisiejszej lekcji
- Wpisz swoje spostrzeżenia do poniższej tabeli:

	opis sytuacji	reakcja uczniów	twój komentarz
ocena numeryczna: stopień	• • •	• • •	• • •
ocena opisowa: positive feedback	• • •	• • •	• • •
ocena opisowa: feedback on form	• • •	• • •	• • •
ocena opisowa: feedback on content	• • •	• • •	• • •

PO ZAKOŃCZENIU LEKCJI:

- pokaż nauczycielowi wypełnioną ankietę i poproś o ewentualny dodatkowy komentarz
- ZASTANÓW SIĘ: Jaki aspekt oceniania postrzegasz jako najtrudniejszy?

OBSERWACJE PEDAGOGICZNE: ARKUSZ 3

KLASA:	WIEK:	LICZBA UCZNIÓW:	NAUCZYCIEL:	DATA:
<ul style="list-style-type: none"> • PODRĘCZNIK: • POZIOM: 			TEMAT LEKCJI:	

wywiad ustrukturyzowany – EDUKACJA

CELE HOSPITACJI:

- międzynarodowy wymiar edukacji
- edukacyjny wpływ mediów (jego istota i sposoby modyfikowania)
- materialne warunki nauczania i uczenia się w szkole
- dobór, konstruowanie, modyfikowanie programów nauczania
- projektowanie działań edukacyjnych
- współpraca z rodzicami
- specyficzne problemy uczniów na danym poziomie nauczania (SP, LO)

WYWIAD:

- Jak przebiega współpraca z rodzicami? Jakie są obszary aktywizowania rodziców do działań na rzecz szkoły (oprócz "Komitetu Rodzicielskiego ☺)?
- Jakie są główne sprawy, a którymi rodzice przychodzą na wywiadówki? Jak nauczyciel przygotowuje się do wywiadówek?
- Czy w szkole prowadzone są jakieś programy współpracy / wymiany? Międzyszkolnej / Międzynarodowej?
- Jeśli nie, to czy nauczyciel i uczniowie chcieliby w takim uczestniczyć?
- Jak oceniane są warunki pracy w szkole?

warunki lokalowe	
wyposażenie pracowni jęz.	
pomoce dydaktyczne	
środki audio-wizualne	
zasobność księgozbioru (j.ang.)	
możliwość xerowania	
dostęp do Internetu (zajęcia j.ang.)	
inne?	

- Czy nauczyciel ma swobodę wyboru podręcznika? Jakimi kryteriami kieruje się przy takim wyborze?
- Na ile nauczyciel ma swobodę przy doborze programu? Jakimi kryteriami kieruje się przy takim wyborze?

OBSERWACJE PSYCHOLOGICZNE: ARKUSZ 1

KLASA:	WIEK:	LICZBA UCZNIÓW:	NAUCZYCIEL:	DATA:
<ul style="list-style-type: none"> • PODRĘCZNIK: • POZIOM: 			TEMAT LEKCJI:	

organizacja pracy w klasie szkolnej – GRUPY WIEKOWE

CELE HOSPITACJI:

- cechy charakterystyczne uczniów w różnym wieku
- strategie radzenia sobie z uczniami w różnym wieku

PRZED LEKCJĄ:

- ➔ zastanów się, na jakie cechy danej grupy wiekowej chcesz zwrócić uwagę w trakcie hospitacji
- ➔ WPISZ do tabeli cechy charakterystyczne dla grupy wiekowej uczniów, których będziesz obserwować (np. z Komorowska (2004) *Metodyka nauczania języków obcych*)

W TRAKCIE LEKCJI: wypełnić poniższą tabelę

grupa wiekowa:		
cecha charakterystyczna danej grupy wiekowej	zachowanie uczniów	reakcja nauczyciela
<i>przykład (dla wieku 12-15 lat): niechęć do przymusu szkolnego</i>	<i>przykład: uczniowie milczą, nie podejmują pytania</i>	<i>przykład: zmiana tematu na bardziej ich dotyczący</i>

- ➔ pokaż nauczycielowi wypełnioną ankietę i omów swoje spostrzeżenia po-hospitacyjne
- ➔ ZASTANÓW SIĘ: Jaki pozytywny potencjał ukryty jest w danej grupie wiekowej? Jak można wykorzystać go w trakcie zajęć językowych? Jakie są jej najtrudniejsze cechy?

OBSERWACJE PSYCHOLOGICZNE: ARKUSZ 2

KLASA:	WIEK:	LICZBA UCZNIÓW:	NAUCZYCIEL:	DATA:
<ul style="list-style-type: none"> • PODRĘCZNIK: • POZIOM: 			TEMAT LEKCJI:	

organizacja pracy w klasie szkolnej – KLASA JAKO GRUPA

CELE HOSPITACJI:

- procesy emocjonalno-społeczne w toku kształcenia
- przystosowanie emocjonalno-społeczne w grupie: mechanizmy kształtowania się grupy
- kierowanie klasą szkolną: style i strategie kierowania
- specyficzne problemy uczniów na danym poziomie nauczania (SP, LO)

PRZED LEKCJĄ:

- przeczytaj z: Komorowska (2004) *Metodyka nauczania języków obcych* → style kierowania
- zastanów się jakich procesów społecznych (w mikro-skali) możesz spodziewać się w klasie szkolnej, którą będziesz obserwować

W TRAKCIE LEKCJI:

- Jaki styl kierowania prezentuje nauczyciel?
- Jakich strategii używa nauczyciel?
- Jak pracuje dana klasa jako grupa?
- Jakie cechy grupy zauważasz w danej klasie?

Jakie emocje wyzwoliła dana lekcja ...		
w tobie?	w uczniach?	w nauczycielu?
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•

- Które z powyższych emocji wspomagały, a które zaburzały proces dydaktyczny?

PO ZAKOŃCZENIU LEKCJI:

- pokaż nauczycielowi wypełnioną ankietę i omów swoje spostrzeżenia po-hospitacyjne
- poproś o ewentualny dodatkowy komentarz dotyczący przeprowadzonej obserwacji
- ZASTANÓW SIĘ: Jakich cech osobowości wymaga od nauczyciela kierowanie grupą ludzkie, klasą szkolną?

OBSERWACJE PSYCHOLOGICZNE: ARKUSZ 3

KLASA:	WIEK:	LICZBA UCZNIÓW:	NAUCZYCIEL:	DATA:
<ul style="list-style-type: none"> • PODRĘCZNIK: • POZIOM: 			TEMAT LEKCJI:	

organizacja pracy w klasie szkolnej – POROZUMIEWANIE SIĘ

CELE HOSPITACJI:

- mowa i porozumiewanie się w sytuacji uczenia się i nauczania
- nauczyciel jako "słuchacz"
- interakcja "człowiek dorosły – dziecko" a interakcja "nauczyciel – uczeń"
a także dodatkowo:
- procesy emocjonalno-społeczne w toku kształcenia
- kierowanie klasą szkolną: style i strategie kierowania
- specyficzne problemy uczniów na danym poziomie nauczania (SP, LO)

PRZED LEKCJĄ:

- przeczytaj z: Scrivener (1995) *Learning Teaching* → typy lekcji, szczególnie „jungle path lesson”
- przypomnij sobie cechy komunikacji; jakie warunki muszą być spełnione, aby zaszła komunikacja?

W TRAKCIE LEKCJI:

- W jaki sposób nauczyciel okazywał, że słucha?
- Czy nauczyciel reagował na to „co” uczniowie mówią, czy na to „jak” mówią, czy na jedno i drugie (tzn. zarówno treść, jak i formę)? Zanotuj kilka przykładów:

„co” <i>message, sense, content</i>	„jak” <i>gram. & voc, accuracy, structure</i>	„jedno i drugie” <i>both form and meaning</i>
<ul style="list-style-type: none"> • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • • 	<ul style="list-style-type: none"> • • •

- Czy były takie sytuacje, kiedy nauczyciel pokazywał, że reaguje bardziej na to „co” niż na to „jak”?
- Czy były takie sytuacje, kiedy nauczyciel zmieniał zaplanowany tok lekcji (jak się możemy domyślać) na podstawie tego, co *usłyszał*, np. jakiegoś błędu, prośby o wyjaśnienie czegoś, wypowiedzianej opinii?
- Czy w trakcie dzisiejszej lekcji były przykłady, gdy nauczyciel był „przewodnikiem” dla klasy (na podobieństwo rodzica uczącego dziecko)?
- W jaki sposób *uczniowie* okazywali, że słuchają nauczyciela? Siebie nawzajem?
- Czy były sygnały pokazujące, że uczniowie nie słuchają? Jakie? Jak na nie reagował nauczyciel?
- Czy były w trakcie lekcji okazje do autentycznej wymiany zdań *między uczniami* (niekoniecznie w języku angielskim; np. dzieci między sobą „Oddaj to, to moje”)? Czy można je wykorzystać w nauce języka angielskiego? Jak?
- Jakie emocje wyzwoliła dzisiejsza lekcja? Które z nich wspierały, a które zaburzały tok lekcji?

PO ZAKOŃCZENIU LEKCJI:

- pokaż nauczycielowi wypełnioną ankietę i omów swoje spostrzeżenia po-hospitacyjne
- poproś o ewentualny dodatkowy komentarz dotyczący przeprowadzonej obserwacji
- ZASTANÓW SIĘ: Jak można się przygotować do roli „wspierającego słuchacza”, nauczyciela, który rzeczywiście zauważa swoich uczniów?

OBSERWACJE PSYCHOLOGICZNE: ARKUSZ 4

KLASA:	WIEK:	LICZBA UCZNIÓW:	NAUCZYCIEL:	DATA:
<ul style="list-style-type: none"> • PODRĘCZNIK: • POZIOM: 			TEMAT LEKCJI:	

organizacja pracy w klasie szkolnej – MOTYWACJA

CELE HOSPITACJI:

- procesy motywacyjne w dydaktyce
- uczeń – jego potrzeby i zainteresowania; diagnozowanie potrzeb
- procesy poznawcze w planowaniu i realizacji działań dydaktycznych
- wykorzystanie problemów koncepcyjnych do nauczania języka obcego
- różnorodność a przewidywalność; "wyzwania ku nieznanemu" a "poczucie bezpieczeństwa uczniów"
- organizacja czasu w trakcie zajęć a także dodatkowo:
- procesy emocjonalno-społeczne w toku kształcenia
- kierowanie klasą szkolną: style i strategie kierowania
- specyficzne problemy uczniów na danym poziomie nauczania (SP, LO)

PRZED LEKCJĄ:

- przypomnij sobie typową lekcję danego nauczyciela

W TRAKCIE LEKCJI:

- W jaki sposób nauczyciel może diagnozować potrzeby uczniów, ich zainteresowania? Czy można było zauważyć elementy takiej diagnozy (choćby nieformalne) w trakcie dzisiejszych zajęć?
- W jaki sposób zaangażowanie procesów poznawczych może wspomagać nauczanie języka angielskiego? Czy dało się zauważyć takie działania w czasie dzisiejszej lekcji? Opisz.
- Jeśli nie, to jakie zadanie można by dać uczniom do rozwiązania przy omawianiu dzisiejszego tematu, aby oprócz wiedzy językowej, zajęci oni byli jakimś problemem koncepcyjnym (np. klasyfikacja kształtów, odnalezienie różnic, etc.)
- Jak było tempo dzisiejszej lekcji? Jak były ze sobą powiązane poszczególne ćwiczenia? Jakie było wykorzystanie czasu?
- W jaki sposób uczniowie okazywali, że słuchają nauczyciela? Siebie nawzajem?
- Czy były znaki pokazujące, że uczniowie nie uczestniczą w lekcji? Jak? Jak na nie reagował nauczyciel?
- Jakie emocje wyzwoliła dzisiejsza lekcja? Które z nich wspierały, a które zaburzały tok lekcji?
- Jak można by opisać dzisiejszą lekcję na następujących wymiarach?

różnorodność	• • • • • • • • • •	przewidywalność
szybko	• • • • • • • • • •	wolno
chaos	• • • • • • • • • •	ład
zainteresowanie	• • • • • • • • • •	znużenie
wysoka motywacja	• • • • • • • • • •	niska motywacja

- pokaż nauczycielowi wypełnioną ankietę i omów swoje spostrzeżenia po-hospitacyjne
- poproś o ewentualny dodatkowy komentarz dotyczący przeprowadzonej obserwacji
- ZASTANÓW SIĘ: A jak jeszcze można by zmotywować tę klasę?

